

Programma 7

Opgave Financiën

Opgave Perspectief Financiën

Het doel is een doelgerichte en efficiënte besteding van de beschikbare middelen en een financieel gezonde gemeente. In 2025 hebben we onze ambities weten te bereiken en zijn we nog steeds een financieel gezonde gemeente. We zijn terughoudend geweest in het belasten van onze inwoners. We bereiken dit door te kijken of bestaand beleid oplevert wat we ervan verwachten, we maken duidelijke keuzes over wat we wel en niet meer doen en hebben structureel sluitende meerjarenramingen in de begroting.

Financiële uitgangspositie

Voor het opstellen van deze begroting hebben wij de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd:

1. Het aantal inwoners per 1 januari 2023 is 22.000.
2. Ontwikkeling lonen volgens cao gemeenten. Voor 2023 wordt rekening gehouden met een loonsverhoging (CAO) inclusief aanpassing van de pensioenpremies van 4%.
3. Ontwikkeling prijzen volgens Bruto Binnenlands Product (vermeld in gemeentefondscirculaires) te weten 5%.
4. De te hanteren rente voor nieuwe investeringen bedraagt 0,75%
5. De berekende rente over het financieringstekort bedraagt 2,5% voor het deel boven de kasgeldlimiet. Over het bedrag van de kasgeldlimiet hanteren we het nultarief.

Als gevolg van de renteontwikkelingen gaan we uit van een rentepercentage op de af te sluiten geldleningen 2,5% (25 jaar rentevast) Zie verder ook de paragraaf Financiering.

7.1 Beheer overige gebouwen en gronden

Wat willen we bereiken?

Beheer overige gebouwen en gronden

In privaatrechtelijke overeenkomst (verhuur/verkoop) behartigen van de belangen van de Gemeente Geertruidenberg en haar inwoners, waarbij gelijke behandeling het uitgangspunt is. Als er sprake is van specifieke gebouwen en/of gronden worden die onder een specifiek taakveld opgenomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Grondexploitatie algemene dienst

Grondexploitatie algemeen omvat alle werkzaamheden rondom de verhuur en verkoop van gronden welke geen onderdeel zijn van grondexploitatiecomplexen. Te denken valt hierbij aan het sluiten van overeenkomsten voor verhuur, verkoop en het beheer van de gronden (belasting en verzekering e.d.).

Tevens vallen de kosten omtrent het snippergroenproject hieronder. Voor de komende periode 2023-2026 wordt enkel een verhoging van de raming voor 2023 verwacht betreffende het snippergroenproject. Dit project valt duurder uit, na inventarisatie bleken er geen 250 gevallen van oneigenlijk grondgebruik binnen onze gemeente te zijn, maar tenminste 565. De 315 extra gevallen van oneigenlijk grondgebruik zorgen ervoor dat het snippergroenproject in 2023 zo'n € 80.000 duurder uitvalt. Hier staat tegenover dat naar evenredigheid de inkomsten zullen toenemen, met tenminste € 80.000 aan verwachte extra inkomsten. Tevens van belang is dat een belangrijk contract met betrekking tot verhuur in 2026 aan de einddatum komt, mocht geen nieuwe overeenkomst gesloten worden heeft dit een negatief gevolg voor de opgenomen verhuurraming.

Hermenzeil

In 2017 heeft de gemeente, samen met de provincie, jachthaven Hermenzeil aangekocht in verband met ondermijning. In de jaren daarna is een uitgebreide verkoopprocedure doorlopen, waarbij de focus met name lag op een toeristische en recreatieve bestemming van de locatie. Helaas heeft dit niet geleid tot de verkoop van Hermenzeil, in verband met het terugtrekken van de potentiële koper(s).

Tijdens de behandeling van de begroting 2022 nam de gemeenteraad een motie aan waarin het college gevraagd wordt te onderzoeken of de locatie Hermenzeil als woninglocatie kan worden gebruikt. Nu de verkoopprocedure niet het gewenste resultaat heeft opgeleverd kan in 2023 uitvoering worden gegeven aan deze motie. Dit heeft als gevolg dat er feitelijk een nieuw ruimtelijk ontwikkelingsvraagstuk is gestart: de herontwikkeling van Hermenzeil. Om goed in beeld te kunnen brengen welke mogelijkheden er liggen voor de herontwikkeling, zal gestart worden met een marktconsultatie. Uit deze consultatie volgen een aantal scenario's die aan de gemeenteraad zullen worden voorgelegd.

Om de diverse scenario's, inclusief de bijbehorende risico's en kosten, goed in beeld te kunnen brengen, is externe expertise nodig. Er wordt minimaal een bedrag van € 15.000 gereserveerd voor externe werkzaamheden. Als ervoor wordt gekozen het proces volledig uit te besteden zal dit leiden tot een maximale kostenpost van € 50.000. In de begroting 2023 wordt daarom voor de kosten van het verkoopproces en de kosten die samenhangen met de instandhouding een incidenteel bedrag van € 108.000 opgenomen. Hier tegenover wordt € 54.000 als bijdrage opgenomen vanuit de Provincie.

7.2 Overhead

Wat willen we bereiken?

Overhead

Om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, is in het BBV voorgeschreven dat in het programmaplan een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead. In de programma's moeten dan de kosten worden opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

De definitie van overhead luidt als volgt: Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Vandaar dat de baten en lasten van overhead niet meer onder de afzonderlijke programma's/taakvelden worden geregistreerd, maar centraal onder een afzonderlijk taakveld.

Er zijn regels opgesteld in het BBV welke kosten wel en niet onder de overhead vallen. Overhead bestaat in elk geval uit:

- Salariskosten management/leidinggevenden;
- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- Personeel & Organisatie;
- Inkoop;
- Interne en Externe communicatie;

- Juridische zaken;
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- Informatievoorziening en automatisering;
- Facilitaire zaken en huisvesting;
- Post en archief;
- Managementondersteuning.

Bovenstaande indeling kan teruggebracht worden tot de volgende uitgangspunten als men naar de gehele organisatie kijkt. Directe kosten zoveel mogelijk direct toerekenen aan de betreffende taakvelden. Ondersteunende taken zijn niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product en behoren derhalve niet tot de overhead. Sturende taken vervuld door hiërarchisch leidinggevenden behoren tot de overhead. De bijbehorende loonkosten behoren ondeelbaar tot de overhead.

De positionering van een functie binnen de organisatie heeft geen invloed op de beoordeling of er sprake is van overhead.

De kosten die rechtstreeks aan de taakvelden/producten kunnen worden toegerekend worden doorbelast. Het resterende bedrag wordt aangemerkt als overhead en wordt uitgedrukt in een percentage van de loonsom. In beginsel heeft overhead 2 functies. De eerste is om sec te beoordelen of de overhead verhoudingsgewijs niet te hoog is (ook ten opzichte van andere gemeenten) en ten tweede om bij de producten waarbij sprake is van gesloten financiering (met name afvalverwijdering en riolering) een zuivere kostendekkendheid te kunnen berekenen.

In 2022 is het overheadpercentage berekend. Voor 2023 wordt dit percentage gehandhaafd. Verwacht wordt dat in 2024 een nieuw overheadpercentage berekend zal worden.

Percentage overhead	2023
Medewerker binnendienst	65%
Medewerker buitendienst	35%

Rekening houden met deze percentages kan ook een basisbedrag voor loonkosten van een gemiddelde medewerker worden berekend, met een daarbij behorend netto en bruto uurloon (gebaseerd op 1.425 productieve uren).

	Uurloon netto	Overhead	Uurloon bruto
Medewerker binnendienst	€ 54,67	65%	€ 90,00
Medewerker buitendienst	€ 33,23	35%	€ 45,00

De gemiddelde loonsom voor een binnendienstmedewerker bedraagt € 78.000 en voor een buitendienst medewerker € 47.000

Wat gaan we daarvoor doen?

Overhead Belastingen

Onder overhead belastingen worden de lasten opgenomen die gemaakt worden voor de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. Dit zijn o.a. drukkosten en kosten van inhuur specialistische kennis.

Overhead Bestuursondersteuning college van B&W

Rechtmatigheid

Vanaf boekjaar 2023 geeft het college van B en W een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Hiermee leggen zij verantwoording af over de naleving van de (financiële) wet en regelgeving van de gemeente. Door middel van het uitvoeren van (verbijzonderde) interne controles, wordt het management en college geïnformeerd over de stand van zaken over de naleving van de wet en regelgeving. Om het interne controle proces verder te ondersteunen zal het gebruik van de bestaande applicatie worden uitgebreid.

Juridische kwaliteitszorg

Ook vanuit juridische kwaliteitszorg wordt aansluiting gezocht bij de uitgangspunten op het gebied van dienstverlening uit het coalitieakkoord.

In 2023 willen we eveneens aandacht besteden aan mediation- en conflictvaardigheden. (Nieuwe) medewerkers krijgen een training en leren daarmee vaardigheden die ingezet kunnen worden om de communicatie met burgers te verbeteren. Het inzetten van mediation- en conflictvaardigheden voorkomt conflicten en kan ervoor zorgen dat bestaande conflicten duurzaam en efficiënt worden opgelost. Deze training heeft als resultaat dat de klanttevredenheid en de medewerkerstevredenheid toeneemt, en het aantal bezwaarschriften en klachtprocedures afneemt. Voor de training(en) wordt een budget uit het opleidingsbudget gevraagd.

Contractbeheer blijft ook een speerpunt. Door een technisch issue in het programma is, na oplossing door de leverancier, een inhaalslag nodig. Hierin zal gemeentebreed extra tijd geïnvesteerd moeten worden.

Nieuwe wetgeving in 2022/2023

- Digitale Toegankelijkheid Overheid: WEP, TBDT, WMEBV, de WOO en de Archiefwet 2021:
 - o De Wet elektronische bekendmaking (WEP) wijzigt de Bekendmakingswet en stelt de elektronische bekendmaking van beleidsregels en de elektronische kennisgeving van vergunningen verplicht per 1 juli 2021. Deze wet verplicht ook de elektronische terinzagelegging op termijn. Verder zal in 2023 de landelijke uitrol van de attendering service van mijnoverheid.nl plaatsvinden. Dit is een service waarbij inwoners berichten ontvangen over hun buurt en over bekendmakingen van overheden. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het informeren van de eigen inwoners en organisatie (dit is anders dan de huidige service 'berichten uit mijn buurt'). Over de wijze hoe gemeenten deze verplichting moeten invullen, de kosten en of deze gecompenseerd gaan worden door het rijk is nog niet bekend.
 - o Met de inwerkingtreding van het Tijdelijk Besluit Digitale Toegankelijkheid (TBDT) geldt vanaf 1 januari 2023 dat de terinzagelegging van (concept-)besluiten via de elektronische weg moet plaatsvinden. Dit gaat via de beschikbare applicatie voor het elektronisch Gemeentebblad. Er zal geen extra investering hiervoor nodig zijn.
 - o De Wet open overheid (WOO) is op 1 mei 2022 in werking getreden en vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (WOB). De WOO heeft als doel overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. Iedereen heeft recht op toegang tot publieke informatie. Om deze doelen te bereiken is de toegang tot publieke informatie als recht van burgers in de wet verankerd. De WOO gaat ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De WOO kent een aantal verplichtingen:
 - het uit eigen beweging actief openbaar maken van informatie. Informatie uit 11 categorieën moeten binnen twee weken actief openbaar worden gemaakt; deze verplichting zal echter op een

later tijdstip in werking treden. Los hiervan is er wel een inspanningsverplichting en moeten overheidsorganen uit eigen beweging actiever overheidsinformatie openbaren;

- het op orde brengen van de digitale huishouding. Bestuursorganen moeten werken aan het duurzaam toegankelijk maken van hun digitale informatiehuishouding. Binnen acht jaar moeten maatregelen getroffen worden ter verbetering van de digitale informatiehuishouding om zo sneller en makkelijker op verzoeken om informatie te beslissen;
- het aanstellen van een contactfunctionaris, ook wel WOO-coördinator genoemd, die vragen beantwoordt over de beschikbaarheid van publieke informatie;
- bestuursorganen moeten jaarlijks in de begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de WOO en in de verantwoording verslag doen van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. In de openbaarheidsparagraaf dient ingegaan te worden op de beleidsvoornemens (dan wel behaalde resultaten) met betrekking tot de actieve en passieve openbaarmaking en de verbetering van de informatiehuishouding;
- verder komt er een landelijk Adviescollege openbaarheid en informatiehuishouding. De taken van deze commissie staan opgenomen in hoofdstuk 7 van de WOO. Voor wat betreft de gemeente zal het Adviescollege onder andere adviseren over de ingediende klachten bij het Adviescollege over de wijze waarop publieke informatie openbaar is gemaakt.

De gemeente zal zijn processen moeten (her)inrichten. Een projectgerichte aanpak, samen met de implementatie van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, is in werking gezet. Er is begonnen met bewustwording en het in kaart brengen van de (te veranderen) processen. Voor de implementatie en uitvoering van de WOO heeft het rijk financiële middelen ter beschikking gesteld aan de gemeenten. Deze bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (2022-2026) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. De structurele middelen (vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de WOO, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen. Geertruidenberg ontvangt in 2023 €100.000 van het rijk.

- o De Archiefwet 2021 (AW) is nog niet aangenomen, maar de verwachting is dat deze op 1 januari 2023 in werking treedt. Deze wetwijziging zal aansluiten bij de uitgangspunten van Digitale Toegankelijkheid Overheid: de informatiehuishouding op orde en duurzame toegankelijkheid.
- o De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV) treedt na enig uitstel op 1 januari 2023 in werking. Deze wijzigt het onderdeel over het elektronisch bestuurlijk verkeer in de Algemene wet bestuursrecht. De wet geeft de burger het recht om elektronisch berichten aan een bestuursorgaan te zenden op een door het bestuursorgaan bepaalde wijze. Voor alle officiële berichten en diensten moet besloten worden welke elektronische weg open staat. En deze weg moet dan ook gerealiseerd worden. Voorbeeld: alle papieren aanvraagformulieren moeten gedigitaliseerd worden (webformulieren ontwikkelen) en via onze website aangeboden worden. Daarbij moet rekening gehouden worden met allerlei eisen aan deze digitale weg. Deze wet heeft invloed op de hele ambtelijke organisatie.

Vijf gemeenten hebben met steun van de VNG een pilot uitgevoerd om de haalbaarheid van de WMEBV te testen. Op grond hiervan zal de invoering van de wet geleidelijk plaatsvinden. De pilot leverde ook een stappenplan op dat de gemeente kan gebruiken bij de implementatie van de wet. Een projectgerichte aanpak om deze nieuwe wetten te implementeren is noodzakelijk.

- Omgevingswet: na enkele keren te zijn uitgesteld treedt deze naar verwachting op 1 januari 2023 in werking. Gemeentelijke regelgeving die ziet op de fysieke leefomgeving moet worden aangepast en in lijn worden gebracht met de Omgevingswet. Met een projectmatige aanpak wordt geanticipeerd op de Omgevingswet.

Vaste commissie van advies voor bezwaarschriften

De commissie is onafhankelijk en adviseert de raad, het college en de burgemeester over ontvangen bezwaarschriften. Maandelijks komt de commissie twee keer bij elkaar, maximaal is dit 24 keer per jaar. Per vergadering worden meerdere bezwaarschriften behandeld en worden er maximaal drie hoorzittingen gehouden. Ondanks dat de hoogte van de vergoeding de afgelopen 10 jaren gelijk is gebleven, is er structureel een te laag budget in de begroting opgenomen van €10.000 waardoor er bij een Turap jaarlijks geld bij gevraagd wordt om het tekort te dekken. Voorgesteld wordt om dit op de juiste manier te borgen en jaarlijks in de begroting €20.000 te reserveren.

Binnen Overhead Bestuursondersteuning worden o.a. bedragen geraamd voor de contributie VNG, Uitvoering Wet Open Overheid, Presentiegelden commissie bezwaar/beroep en de bijdrage voor het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) van de VNG.

Overhead cluster Advies

Onder overhead Advies vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Binnen de begroting worden o.a. bedragen geraamd voor de vormgeving van de verschillende Planning en Control producten, voor juridische advieskosten en voor advieskosten inzake BTW, BCF en Rijksbelastingen.

In 2023 zal het cluster Advies een nadrukkelijke bijdrage leveren aan de verschillende maatschappelijke opgaven die zijn geformuleerd. Niet alleen advisering op de inhoud van de opgaven maar ook adviserend op de wijze waarop we daaraan gaan werken. Het opgavegericht werken vraagt namelijk om een andere en nog meer integrale manier van werken. Deze nieuwe manier van werken moet ons ook gaan helpen om betere prioritering aan te brengen in onze werkzaamheden. De werkdruk binnen het cluster Advies is namelijk hoog. Daarnaast is het door de huidige arbeidsmarkt heel lastig om openstaande vacatures met de juiste kennis en ervaring weer in te vullen. Daarom is het van belang dat we ons inzetten om goed personeel te behouden en aan te trekken en hen mogelijkheden te bieden om zichzelf te (blijven) ontwikkelen.

Overhead Cluster Beleid

Onder overhead Beleid vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

In 2023 zal cluster Beleid werken aan de diverse maatschappelijk opgaves. Dit betekent een andere manier van werken: meer van buiten naar binnen en steeds integraler. Binnen het cluster Beleid wordt geïnvesteerd in enerzijds het vasthouden van jonge medewerkers die nog lerende zijn en anderzijds in overdracht van kennis. In de huidige arbeidsmarkt waarin het steeds moeilijker is om ervaren beleidsmedewerkers te vinden, is het dus ook belangrijk medewerkers die met pensioen gaan tijdig te vervangen en een warme overdracht te doen. Daarom wordt gevraagd 0,89 FTE tijdelijk beschikbaar te stellen zodat een ervaren medewerker kennis kan overdragen aan een nieuwe medewerker. Dit past bij het standpunt van de gemeente Geertruidenberg om geen generatiepact in te zetten maar in plaats daarvan individuele regelingen te treffen.

Overhead cluster Buitenruimte

Onder overhead Buitenruimte vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Overhead cluster Buitenruimte Buitendienst

Onder overhead Buitenruimte vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Bij de gemeentelijke buitendienst zijn er sinds 2022 19 fte medewerkers werkzaam. Binnen overhead worden o.a. ook de kosten van kleine materialen en de kosten die betrekking hebben op bedrijfskleding opgenomen. Alle medewerkers zijn voorzien van de noodzakelijke kleding en persoonlijke beschermmiddelen om zo het werk veilig uit te voeren.

Overhead cluster Gemeentewinkel

Onder overhead Gemeentewinkel vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Overhead cluster ondersteuning

Onder overhead Ondersteuning vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

In 2023 zal het cluster Ondersteuning werken aan verdere professionalisering van haar diensten. Dit betekent dat ingezet wordt op continuïteit en het verminderen van de kwetsbaarheid van functies. Ervoor zorgen dat bestaande medewerkers zich verder kunnen ontwikkelen in de organisatie.

Overhead Directie

Dit onderdeel van de overhead bevat leidinggevenden primair proces (hiërarchisch). Projectleiding valt hier buiten. Het betreft alle hiërarchische leidinggevenden in het primair proces. Zij hebben een personele verantwoordelijkheid waaronder het voeren van functioneringsgesprekken.

Overhead DIV

Binnen overhead archief worden de medewerkers gerekend die kaders stellen en richtlijnen ontwikkelen, zich bezighouden met expertise-ontwikkeling, adviseren bij procesinrichting en – aansluitingen op e-depot, DMS inrichten en beheren, zich bezighouden met postregistratie en e-depot, archiefonderzoeken en coördineren (niet zijnde leidinggevende), fysieke en digitale documenten verwerken, vernietigen en overbrengen en fysiek en digitaal archief opbouwen en beheren. Ook de budgetten die betrekking hebben op het Regionaal Archief Tilburg worden hiertoe gerekend.

Gezien de huidige ontwikkelingen met sterk stijgende prijzen van o.a. grondstoffen, energie en transport in combinatie met een relatief intensief aanbestedingstraject staan de beschikbare budgetten onder druk.

Overhead Facilitair

Binnen overhead facilitair valt receptie, beveiliging en catering, werkplekinrichting en gebouwenbeheerders. Zorgdragen voor diensten en voorzieningen die ondersteunend zijn aan de kernactiviteit van onze organisatie.

Overhead Gemeentehuis

Huisvesting die wordt gerekend tot de overhead heeft betrekking op kantoorruimten. Dit zijn ruimten voor de uitvoering van de algemene taken van de eigen gemeentelijke organisatie. I.c. betreft het hier het gemeentehuis. Onderdelen hiervan zijn, schoonmaak, nutsvoorzieningen, verzekeringen contract en house-keeping.

Overhead Gemeentewerf Raamsdonksveer

Huisvesting die wordt gerekend tot de overhead heeft betrekking op overige ruimten. Dit zijn ruimten voor de uitvoering van de algemene taken van de eigen gemeentelijke organisatie. I.c. betreft het hier diensten en voorzieningen voor de locatie Gemeentewerf te Raamsdonksveer, die ondersteunend zijn aan de kernactiviteit van onze organisatie. Onderdelen hiervan zijn, telefonie, schoonmaak, nutsvoorzieningen, verzekeringen, contractueel onderhoud en house-keeping.

Overhead I&A

Onder Overhead I&A worden de medewerkers gerekend die zich bezig houden met het beleid terzake van informatisering en automatisering.

Ontwikkelingen uit het gemeentelijk plan digitale dienstverlening 2021-2024 gaan door. Software as a service (cloud) is een van de belangrijkste ontwikkelingen om een goed werkende en samenhangende informatievoorziening te behouden waarmee wij onze inwoners en ondernemers snel en efficiënt kunnen helpen.

Door software over te zetten naar de 'cloud' ontstaat er een verschuiving van het applicatielandschap en de technische infrastructuur. Dit gaan wij doen op basis van een nog op te stellen visie. Op basis van deze visie maken wij stap voor stap de overgang naar de 'cloud'.

De kosten hiervoor bestaan uit jaarlijks terugkomende kosten van € 50.000 per jaar (afschrijvingstermijn 1 jaar) en een jaarlijks investeringsbudget van € 50.000 (afschrijvingstermijn 5 jaar). De eenmalige kosten betreffen de overgang naar de 'cloud'. Het jaarlijkse investeringsbudget bestaat uit additionele kosten voor het beschikbaar maken van de software door de leverancier.

Overhead ICT

Onder Overhead ICT worden de medewerkers gerekend die zich bezig houden met informatisering en automatisering, systeem- en netwerkbeheer, werkplekondersteuning, helpdesk, ontwikkeling ICT projectmanagement, technisch applicatiebeheer en functioneel applicatiebeheer dat door bedrijfsvoering medewerkers wordt gedaan (het is exclusief functioneel beheer ten behoeve van primaire proces systemen).

Digitale dienstverlening (structureel en gemeentelijk digitaal plan eenmalige kosten)

Als gevolg van enkele nieuwe ontwikkelingen, wordt het plan digitale dienstverlening op onderdelen aangepast. Mede door corona is er meer telefonisch en via andere communicatie kanalen contact geweest met de burger, waardoor een ander klant contact center visie ontwikkeld moet worden. De

huidige telefonie met vast toestellen op het bureau wordt hierin meegenomen. De kosten van de diverse projecten op dit gebied worden gedekt uit de reserve I&A.

Hybride werken (investering)

Investering vervanging werkplek hardware (Laptops en schermen) in het investeringsplan begroting 2022 is niet toereikend om in 2022 alle werkplekken te voorzien van nieuwe hardware voor het hybride werken. Om deze reden nemen wij €50.000 op in de begroting voor verdere vervanging van de werkplek hardware in 2023.

I&A beveiligingskosten (investering gemeentelijk digitaal plan)

Het vanuit de BRP (Basisregistratie Personen) en BAG (Basisregistratie Adres en gebouwen) vereiste uitwijkcontract en opzet, moet in 2023 herzien worden op basis van de laatste technische ontwikkelingen. De verwachte structurele kosten zullen gelijk blijven. Dit project zal opgenomen worden in het gemeentelijk digitaal plan waaruit ook de onderzoekskosten en implementatiekosten gedekt worden. Deze kosten zijn nog niet bekend.

I&A onderhoud en beheer (structureel)

Om prijsstijgingen van diensten en lopende contracten op te vangen nemen wij een verhoging op van het budget voor onderhoud en beheer van € 26.000

Wachtwoordenkluis

Vanuit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid is een wachtwoordenkluis per medewerker nodig. Hiervoor is een project gestart, voor onderzoek en aanschaf van wachtwoordenmanager, zodat medewerkers veilige wachtwoorden ook veilig kunnen opslaan in een kluis. Hiervoor nemen wij in de begroting een budget op van €20.000.

Overhead overlegorganen

Onder overhead overlegorganen worden alle lasten en baten geraamd die te maken hebben met overlegorganen.

Vanuit de Wet op de Ondernemingsraden is bepaald dat de Gemeente Geertruidenberg een ondernemingsraad dient te hebben die bestaat uit 7 personen. Na het uitschrijven van verkiezingen in maart 2022 hebben zich zes kandidaten aangemeld voor de ondernemingsraad. Eén van deze kandidaten betreft een zittend lid. Inmiddels is een 7e lid toegetreden. Aantrekkelijk werkgeverschap is één van de speerpunten waar de OR de komende jaren een focus op zal hebben en samen met de organisatie tot passende oplossingen en ideeën komen.

Om de werkzaamheden als OR lid uit te kunnen voeren is er budgettaire ruimte om vervanging te regelen voor het uitvoeren van de reguliere werkzaamheden van die werknemer. Omdat de OR een bijna volledige nieuwe samenstelling kent, zal de komende periode moeten blijken of het budget noodzakelijk is en of het toereikend is.

Overhead Personeel

Onder overhead personeel worden alle lasten en baten geraamd die te maken hebben met salarisadministratie, P&O / HRM advies, organisatie- en formatieadvies, OR ondersteuning, mobiliteitscentrum, coaching, leren en ontwikkelen, bedrijfsmaatschappelijk werk, ARBO, recruitment, arbeidsvoorwaarden, HR control.

Onder overhead personeel worden een groot aantal ramingen opgenomen. Van meest uiteenlopende aard, maar wel ten behoeve van de algemene bedrijfsvoering. De lasten kunnen niet rechtstreeks aan het primaire proces worden gekoppeld. Het betreft o.a. ramingen voor

de personeelsvereniging, arbodienst en arbo uitvoering, overwerk, functiehuis ontwikkeling, salarisadministratie, abonnementen, scholing en opleiding, bijdrage A&O fonds, bedrijfskleding, inkoopbureau, reis en verblijfkosten, overwerk, vervanging vanwege ziekte, BHV en aansprakelijkheidsverzekeringen.

HRM

De arbeidsmarkt staat al een aantal jaren onder druk. Door Covid is het tekort op de arbeidsmarkt nog groter geworden. Het A&O fonds Gemeenten geeft aan dat op dit moment één op de vijf vacatures niet structureel kunnen worden ingevuld. Herstel van de arbeidsmarkt is nog niet in zicht en wordt in de komende jaren niet verwacht. Dit betekent dat de organisatie zich moet blijven richten op instroom, behoud en waar mogelijk beperking van uitstroom van medewerkers. Goed werkgeverschap is hét kern begrip. De inzet van HRM is hierop gericht. De onderstaande thema's vormen een rode draad binnen het huidige speerpunten, die continue in ontwikkeling zijn.

1. Duurzame inzetbaarheid & werkgeluk
2. Leren, ontwikkelen en experimenteren
3. Talentontwikkeling, loopbaan- & mobiliteitsbeleid
4. Employer branding (arbeidsmarkt communicatie) en werving & selectie
5. Arbeidsmarkt Binden en Boeien
6. CAO gemeenten en (flexibilisering van) arbeidsvoorwaarden
7. Arbo & preventie
8. Strategische personeelsplanning (hulpmiddel, sturingsinstrument)

Zoveel als mogelijk wordt op regionaal niveau samengewerkt.

Voor 2023 is nog niet duidelijk of er extra budget vrijgemaakt moet worden binnen deze thema's. Wanneer hier budget voor nodig is dan komen we hier in een apart voorstel en onze P&C producten op terug.

Onderhoudsronde 2023

In 2020 is HR21 geïmplementeerd. Ook voor 2023 zal er een onderhoudsronde worden ingepland om zowel het loonhuis als het functiegebouw gezond te houden.

Medewerkers onderzoek

In het verleden vond het medewerkers onderzoek iedere twee jaar plaats. In 2022 is besloten om het medewerkers onderzoek anders in te richten. Metingen vinden niet eenmaal in de twee jaar maar meerdere malen per jaar plaats. Hierdoor kan er sneller en gemakkelijker ingespeeld worden op de uitkomsten van het onderzoek. Na dit jaar evalueren we deze nieuwe manier van werken.

Aanbesteding Arbodienst

In 2022 is de aanbesteding voor de arbodienst opgestart en vanaf 2023 gaan we op basis van deze aanbesteding werken. Wij verwachten dat na deze aanbesteding de kosten voor de arbodienst stijgen.

CaO 2023 en flexibilisering arbeidsvoorwaarden

In september 2022 start het VNG het overleg met de vakbonden voor de cao 2023. De insteek van deze cao zal zijn om organisaties de rust en continuïteit te bieden om de ontwikkelingen vanuit de cao 2021-2023 verder gestalte te geven. Belangrijke uitgangspunten zijn: hybride werken, duurzaam verplaatsen, bovenwettelijke sociale zekerheid, duurzame inzetbaarheid en een 'passende loonsverhoging'.

Op dit moment is het nog onduidelijk wat de consequenties van de komende cao zullen zijn. Op het moment dat deze wordt vastgesteld zullen wij u hierover nader informeren. Voor de verwachte cao loonsverhoging is vanaf 2023 rekening gehouden met 4 % stijging van de totale loonsom.

Personele omvang en loonsom

in de begroting 2023 wordt rekening gehouden met een personele omvang van 173,98 FTE en een loonsom van € 12.802.000.

Overhead Voorlichting

Onder overhead voorlichting worden de lasten geraamd die verband houden met algemene voorlichting zoals het huis aan huis weekblad en diverse specifieke voorlichtingszaken en burgerpanels.

Burgerparticipatie

In 2022 heeft de gemeenteraad de nota Burgerparticipatie vastgesteld. In 2021 hebben we al ervaring opgedaan met deze werkwijze. In 2023 gaan we nadere invulling geven aan de nota Burgerparticipatie. Per project leveren we maatwerk door te bekijken welke vorm en welke participatiemiddelen het beste bij het project passen. Dit kan zijn in de vorm van visualisaties, infographics, podcasts, video's etc.

Langstraat

Een aantal keren per jaar publiceren we extra pagina's in de Langstraat. Dit kan komen door het grote nieuwsaanbod op dat moment of door thema's die het college extra voor het voetlicht van onze inwoners wil brengen om hen zo goed mogelijk te informeren over actuele ontwikkelingen. Voorbeelden hiervan zijn pagina's over financiële documenten, duurzaamheid, veiligheid etc. Deze extra pagina's brengen meer kosten met zich mee dan voorzien en worden ieder jaar in de Turap's verantwoord. Vanaf 2023 willen we deze kosten meenemen in de begroting.

Burgerpanels

Om onze inwoners en ondernemers nog meer te betrekken bij het opstellen van beleid gaan we werken met (digitale) burgerpanels. Hiervoor schaffen we een applicatie aan.

Toegankelijkheid

In Nederland willen we dat openbare voorzieningen toegankelijk zijn voor alle burgers. Hierbij gaat het niet alleen om gebouwen en bijvoorbeeld openbaar vervoer, maar ook over digitale toegankelijkheid zoals websites en apps. Het gaat hierbij om een wettelijke verplichting sinds 2018, een en ander is vastgelegd in het 'Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid'. Ook de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (2017) verplicht bedrijven en overheden om hun diensten toegankelijk aan te bieden.

De gemeente Geertruidenberg vindt het belangrijk dat iedereen de informatie op de gemeentelijke website www.geertruidenberg.nl makkelijk kan lezen en vinden. Dus ook mensen met een visuele-, gehoor-, lees- of andere beperking. Ook apps moeten toegankelijk zijn voor iedereen. De toegankelijkheid van applicaties bestaat uit 2 aspecten: functionele en technische aspecten. Technische aspecten worden geregeld door leveranciers van applicaties. Functionele aspecten zoals fotobijlschriften en teksten liggen bij de gemeente zelf. In 2023 ligt de focus op het functionele aspect, toegankelijke teksten op B1-niveau. Onze medewerkers worden gecoacht/opgeleid bij het toegankelijk schrijven van artikelen, voorstellen etc.

Representatie

Onder overhead representatie worden de algemene representatiekosten geraamd alsmede de kosten voor de organisatie van de koningsdag. Wij vinden het belangrijk om waardering uit te spreken en zichtbaar te zijn bij speciale gelegenheden richting inwoners, vrijwilligers en ondernemers. Dit doen we onder andere ook door het organiseren van de opening van Carnaval, een

Veteranendag, de lintjesregen ect. Om dit op een vergelijkbare wijze door te kunnen zetten is een verhoging van het budget noodzakelijk.

7.3 Treasury

Wat willen we bereiken?

Treasury

Treasury (Engels voor 'schatkist') staat voor het beheren van de 'treasures', de schatten, het geld van de onderneming in brede zin. Doelstelling is om de inkomende en uitgaande geldstromen zo goed mogelijk te beheren en te optimaliseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Deelnemingen en beleggingen

Onderdeel van Treasury is o.a. de rentelast en baat die gekoppeld kunnen worden aan het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn). Het SVn houdt zich bezig met de uitvoering van het gemeentelijk beleid bij duurzaamheidsleningen, stimuleringsleningen en duurzaamheidsleningen. De gemeente is (historisch) aandeelhouder van de BNG. Per aandeel wordt een jaarlijks dividend uitgekeerd en binnen deze post worden de dividenden van de BNG geraamd. Na enkele jaren van daling van de dividenden laten deze weer een voorzichtige stijgende lijn zien.

Treasury

Een goed ingerichte treasury zorgt ervoor dat de gemeente altijd over voldoende liquide middelen beschikt om haar activiteiten te betalen. Dit doet de gemeente door – indien noodzakelijk – aanvullend op de inkomsten vreemd kapitaal aan te trekken. Bij een overschot aan liquide middelen moeten deze middelen op een veilige manier worden uitgezet. Om de behoeften hierin goed te leren kennen, is inzicht in de toekomstige financiële stromen nodig. Binnen de ramingen van treasury wordt m.n. gekeken naar de rentelasten op lange en korte termijn leningen. De alsdan berekende rentelast wordt volgens vooraf bepaalde verdeelsleutels (veelal een rekenrente*) verdeeld over de verschillende exploitatiebudgetten.

* De rekenrente is de uitkomst van de totale rentelast (van alle langlopende en kortlopende geldleningen) verdeeld over de totale boekwaarde van de gerealiseerde investeringen. Gezien de relatief lage rentepercentages wordt al een aantal jaren 0,75% rekenrente gehanteerd.

7.4 OZB woningen

Wat willen we bereiken?

OZB woningen

Onder het taakveld OZB woningen zijn de lasten en vooral baten begrepen die te maken hebben met belasting op eigendom woningen, waardering onroerende zaken (woningen), heffing en invordering, uitvoering OZB (woningen) en bezwaar en beroep.

Wat gaan we daarvoor doen?

Onroerende Zaakbelastingen eigenaren woningen

De onroerende zaak belasting op woningen wordt geheven met als doel eigen inkomsten te genereren die geheven worden van de eigenaren van woningen. De waarde van de woning is bepalend voor de hoogte van het verschuldigde belastingbedrag. De gewenste opbrengst wordt weergegeven als percentage van de waarde van de eigendom. Voor de berekening van het tarief is de waardemutatie van de woningen bepalend. De laatste jaren is er sprake van forse stijging van de waarde. Teneinde de gewenste opbrengst te realiseren (+) wordt het tarief vervolgens naar beneden (-/-) bijgesteld.

De waardemutatie (stijging) moet eerst bekend zijn om de tarief te kunnen bepalen. Voor meer informatie verwijzen wij naar de paragraaf A lokale heffingen

Uitvoering Wet WOZ en OZB

Voor de heffing van de Onroerende zaakbelasting is de waarde van een onroerend goed bepalend. Hoe een onroerend goed wordt getaxeerd is opgenomen in de Wet Waardering Onroerende Zaken. Een deel van de taxaties wordt uitgevoerd door een extern bureau. Hiervoor is budget in de begroting opgenomen. In specifieke gevallen (uitzonderlijke objecten) is dient een experttaxateur ingehuurd te worden.

7.5 OZB niet-woningen

Wat willen we bereiken?

OZB niet-woningen

Onder het taakveld OZB niet-woningen zijn de lasten en vooral baten begrepen die te maken hebben met belasting op eigendom en gebruik niet-woningen, waardering onroerende zaken (niet-woningen), heffing en invordering, uitvoering OZB (niet-woningen) en bezwaar en beroep.

Wat gaan we daarvoor doen?

Onroerende Zaakbelastingen eigenaren niet woningen

De onroerende zaak belasting op niet - woningen wordt geheven met als doel eigen inkomsten te genereren die geheven worden van zowel de eigenaren van de niet-woningen. De waarde van de niet- woning is bepalend voor de hoogte van het verschuldigde belastingbedrag. De gewenste opbrengst wordt weergegeven als percentage van de waarde van de eigendom. Voor de berekening van de tarieven is de waardemutatie van de niet-woningen bepalend. De laatste jaren is er sprake van een stabiele waarde van de niet - woningen. In tegenstelling tot de woningen is de waardemutatie nagenoeg nihil of maximaal 1%. Teneinde de gewenste opbrengst te realiseren (+) wordt het tarief vervolgens (+ of -/-) bijgesteld.

De waardemutatie (stijging of daling) moet eerst bekend zijn om de tarief te kunnen bepalen. Voor meer informatie verwijzen wij naar de paragraaf lokale heffingen

Onroerende Zaakbelastingen gebruikers

De onroerende zaak belasting op niet - woningen wordt geheven met als doel eigen inkomsten te genereren die geheven worden van de gebruikers van de niet-woningen. De waarde van de niet-woning is bepalend voor de hoogte van het verschuldigde belastingbedrag. De gewenste opbrengst wordt weergegeven als percentage van de waarde. Bij het berekenen van de gebruikstarieven wordt rekening gehouden met het feit dat niet iedere niet-woning een gebruiker heeft. Van leegstaande niet-woningen wordt geen opbrengst geraamd.

Voor de berekening van de tarieven is de waardemutatie van de niet-woningen bepalend. De laatste jaren is er sprake van een stabiele waarde van de niet - woningen. In tegenstelling tot de woningen is de waardemutatie nagenoeg nihil of maximaal 1%. Teneinde de gewenste opbrengst te realiseren (+) wordt het tarief vervolgens (+ of -/-) bijgesteld.

De waardemutatie (stijging of daling) moet eerst bekend zijn om de tarief te kunnen bepalen. Voor meer informatie verwijzen wij naar de paragraaf lokale heffingen

7.6 Belastingen overig

Wat willen we bereiken?

Belastingen overig

Onder overige belastingen worden de belastingen ondergebracht die van beperkte omvang zijn en beschouwd worden als algemeen dekkingsmiddel.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hondenbelasting

Van de houders van een hond wordt een belasting geheven. De tarieven voor de hondenbelasting worden voor 2023 trendmatig verhoogd met de inflatiecorrectie. Als inflatiecorrectie wordt 5% aangehouden. Voor een meer inhoudelijke toelichting verwijzen wij u naar de paragraaf lokale heffingen.

Precariobelasting

De precariotarieven worden trendmatig verhoogd met de inflatiecorrectie. Als inflatiecorrectie wordt 5% aangehouden. De precariobelasting op kabels en leidingen mogen wettelijk gezien niet meer in een aanslagoplegging betrokken worden.

7.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Wat willen we bereiken?

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Tot dit taakveld behorende de uitkeringen uit het gemeentefonds:

- * Algemene uitkering
- * Integratie- uitkeringen

* Decentralisatie- uitkeringen

Specifieke uitkeringen (SPUK) behoren hier niet toe en worden als inkomst onder het betreffende taakveld geboekt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitkering deelfonds sociaal domein

Als onderdeel van de algemene uitkering van het gemeentefonds wordt een integratie-uitkering participatie (deeluitkering sociaal domein) ontvangen. In beginsel is dit een uitkering welke 1 op 1 wordt doorgesluisd naar Mid-Zuid als uitvoerder van de wet sociale werkvoorziening. De laatste jaren wordt dit specifiek onderdeel steeds kleiner qua omvang. Reden hiervoor is dat vanwege de herverdeling van het gemeentefonds steeds meer budgetten worden overgeheveld naar het algemene deel van de algemene uitkering en dat er sprake is van een afbouw van de omvang van de WSW.

Voor 2023 wordt geraamd: € 1.945.000 waarvan € 1.827.000 wordt doorgesluisd naar Mid-Zuid.

Uitkering gemeentefonds

Gemeenten krijgen geld van de Rijksoverheid uit het gemeentefonds. Gemeenten bepalen zelf waar ze dit geld aan besteden. De algemene uitkering (maar ook integratie-uitkeringen en decentralisatie-uitkeringen) bevat ongeveer 60% van de totale inkomsten van de gemeente. In mei en september wordt de gemeente door het ministerie uitvoerig geïnformeerd (circulaire) over de omvang van de uitkering(en). Op basis van deze circulaire wordt door de gemeente een berekening gemaakt van de te verwachten inkomsten voor de komende 4 jaren.

De omvang van de algemene uitkering zoals opgenomen in deze meerjarenbegroting is gebaseerd op de meicirculaire 2022. Gebruikelijk is om de ramingen te baseren op de septembercirculaire, maar op het moment van opstellen van deze begroting waren de uitkomsten van de septembercirculaire voor de jaren 2023-2026 nog niet zeker. Vanwege de onzekerheden uit de septembercirculaire zijn slechts de mutaties in de omvang van de Jeugdwetbudgetten en de gewijzigde regels van de toezichthouders terzake van de inzet van de Jeugdwetgelden. Daar waar in het verleden slechts 75% van de mogelijke Jeugdgeden mochten worden ingeboekt, heeft de toezichthouder aangegeven dat vanaf 2024 de Jeugdwetvergoedingen voor 100% mogen worden ingeboekt. De algemene uitkering wordt verlaagd met bepaalde bedragen voor "dossiers waarover overeenstemming is bereikt". Voor 2025 valt deze verlaging voor onze gemeente positief uit.

Tot slot heeft het Rijk aangegeven dat een deel van de uitvoering van de Jeugdwet (terug) overgaat naar het rijk. Hiervoor heeft het rijk een stelpost afgeraamd van € 100 miljoen in 2024 oplopend naar € 500 miljoen vanaf 2025. Deze operatie is budgettair neutraal. De verlaging van de algemene uitkering wordt gecompenseerd door vanaf 2024 een stelpost op te nemen voor hetzelfde bedrag bij de uitvoering van de Jeugdwet (samenwerking Breda). De bedragen die voor onze gemeente van toepassing zijn bedragen: € 123.000 voor 2024 en € 618.000 vanaf 2025 e.v.

Bij de integrale behandeling van de 1e begrotingswijziging van deze meerjarenbegroting (medio januari) zal de meerjarige ontwikkeling van de algemene uitkering worden meegenomen. Voorsnog wordt het meerjarig voordeel van de algemene uitkering (gebaseerd op de meicirculaire) ingeschat op:

	2023	2024	2025	2026
Aanpassing budgetten jeugdwet vanwege overeenstemming dossiers	36.000	62.000	405.000	-78.000
Aanpassing budgetten jeugdwet vanwege aanpassing toetsingscriteria		406.000	288.000	288.000
Vrijval risicomarge 20% uit meicirculaire	965.000	1.137.000	1.260.000	1.150.000
Totale verhoging	1.001.000	1.605.000	1.953.000	1.360.000

De totale omvang van de algemene uitkering bedraagt voor 2023 afgerond : € 37.300.000 . Voor 2024 is dit € 38.310.000. Het begrotingsjaar 2025 is geraamd op € 38.600.000 en 2026 is € 35.400.000

Nadat de herziene of aangepaste septembercirculaire 2022 is ontvangen zullen wij deze zo snel mogelijk doorrekenen en de resultaten daarvan delen.

7.8 Overige baten en lasten

Wat willen we bereiken?

Overige baten en lasten

Onder dit taakveld valt een verzameling van stelposten, taakstellende bezuinigingen, begrotingsruimte, etc. alsook de (schatting) niet voorziene uitgaven. In beginsel is het doel om deze ramingen zo laag mogelijk te houden, zodat de producten zoveel mogelijk de juiste ramingen bevatten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Algemene uitgaven en inkomsten

Onder algemene uitgaven en inkomsten worden uitgaven en inkomsten opgenomen die niet specifiek aan een taakveld kunnen worden gekoppeld. In de begroting is de omvang beperkt tot onderuitputting van afschrijving en rente van investeringen die niet met gesloten financiering te maken hebben en o.a. kosten van dwangbevelen. In de loop van het jaar worden hier bijvoorbeeld ook de opbrengst van inruil opgenomen.

Onvoorzien

Onvoorzien uitgaven

Binnen taakveld 0.8 wordt in de begroting 2023 – 2026 rekening gehouden met een post voor onvoorzien uitgaven van € 45.000 per jaar. Deze post is daarmee ongewijzigd ten opzichte van de ramingen in voorgaande jaren.

7.9 Economische promotie

Wat willen we bereiken?

Economische promotie

Het doel is een doelgerichte en efficiënte besteding van de beschikbare middelen en een financieel gezonde gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toeristenbelasting

Hierin wordt een belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente. Het tarief wordt ten opzichte van 2022 niet verhoogd en blijft € 1,50 per overnachting. In de verordening wordt ook een aankondiging gedaan van het tarief wat in 2024 zal gaan gelden, t.w. € 1,60 per overnachting. Omdat boekingen veelal ruim van te voren gedaan weten de ondernemers waarmee ze bij reserveringen rekening kunnen houden.

Binnen de toeristenbelasting wordt eveneens een watertoeristenbelasting geheven. De tarieven hiervoor blijven ongewijzigd.

7.20 Mutaties reserves

Wat willen we bereiken?

Mutaties reserves programma 7

De reserves hebben verschillende functies. Waaronder een bufferfunctie voor het opvangen van onverwachte tegenvallers en risico's (weerstandscapaciteit). Een bestedingsfunctie voor het reserveren van middelen voor specifiek doel of activiteit. Een egalisatiefunctie voor het egaliseren van tarieven over meerdere jaren. Ook kunnen jaarlijks terugkerende en (sterk) fluctuerende lasten met een reserve daarbij worden verrekend. Daarnaast kennen de reserves een financierings- en dekkingsfunctie zoals o.a. dekking van kapitaallasten van investeringen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Vrije algemene reserve (VAR)

De Vrije Algemene Reserve wordt binnen verschillende programma's ingezet. In beginsel wordt binnen de opgave financiën het begrotingsoverschot (of tekort) opgenomen. De ramingen zijn meerjarig en worden door de toezichthouder ook beoordeeld bij de bepaling of een begroting reëel en structureel sluitend is.

De omvang van de Vrije Algemene Reserve is ook bepalend voor de berekening van verschillende ratio's waaronder de solvabiliteitsratio.

Voor 2023 wordt specifiek een bedrag onttrokken van € 105.000 voor de dekking van de externe projectleider A27. Hierover is in 2022 reeds een raadsbesluit genomen.

Reserve bouw gemeentehuis

Deze reserve is bestemd ter egalisatie van de kapitaallasten van het gemeentehuis. Deze onttrekking is structureel.

Reserve I&A

De reserve dient ter egalisatie van de lasten Informatievoorziening en Automatisering. De storting en de onttrekking zijn beide structureel. Het ligt in de bedoeling om deze reserve de komende jaren te bestemmen en de jaarlijkse lasten geleidelijk te verwerken in de exploitatiebegroting.

7.30 Wat mag het kosten?

P7 Tabel Lasten en Baten

Begroot totaal van lasten

Pr.	Taakveld	Taakveld omschrijving	Na wijziging 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
P7	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	215	310	121	121	114
P7	0.4	Overhead	8.694	8.653	8.560	8.529	8.473
P7	0.5	Treasury	41	-81	-102	-107	-154
P7	0.61	OZB woningen	577	517	492	492	492
P7	0.62	OZB niet-woningen	0	0	0	0	0
P7	0.64	Belastingen overig	21	22	22	22	22
P7	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0
P7	0.8	Overige baten en lasten	-50	28	57	66	75
P7	0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0
P7	3.4	Economische promotie	0	0	0	0	0
TOTAAL			9.498	9.449	9.150	9.123	9.022

Begroot totaal van baten

Pr.	Taakveld	Taakveld omschrijving	Na wijziging 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
P7	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	478	387	253	253	253
P7	0.4	Overhead	39	77	77	77	77
P7	0.5	Treasury	321	325	325	325	325
P7	0.61	OZB woningen	3.008	3.320	3.357	3.394	3.431
P7	0.62	OZB niet-woningen	3.900	4.086	4.129	4.173	4.216
P7	0.64	Belastingen overig	104	107	107	107	107
P7	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	38.142	39.234	40.138	40.462	37.297
P7	0.8	Overige baten en lasten	26	44	44	44	44
P7	0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0
P7	3.4	Economische promotie	38	38	68	110	110
TOTAAL			46.056	47.618	48.498	48.945	45.860

Begroot totaal van bestemming

Pr.	Taakveld	Taakveld omschrijving	Na wijziging 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
P7	0.10	Mutaties reserves lasten	823	275	1.258	1.258	-43
P7	0.10	Mutaties reserves baten	1.808	276	169	169	120
TOTAAL			-985	-1	1.089	1.089	-163

Begroot resultaat

TOTAAL LASTEN	9.498	9.449	9.150	9.123	9.022
TOTAAL BATEN	46.056	47.618	48.498	48.945	45.860
TOTAAL RESERVES	-985	-1	1.089	1.089	-163
SALDO Programma 7	-37.543	-38.170	-38.259	-38.733	-37.001

Bedragen afgerond op veelvoud van € 1.000

7.40 Investerings

Investerings

In programma 7 zijn voor de begroting 2023-2026 de onderstaande investeringen voorzien:

	Investeringsbudget 2023	Investeringsbudget 2024	Investeringsbudget 2025	Investeringsbudget 2026
--	----------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------

Opgave 7 Financiën				
Mobile devices 2023	40.000			
Vervangingsinvesteringen hardware en software	20.500			
Mobile devices 2024		40.000		
Mobile devices 2025			40.000	
Mobile devices 2026				40.000
Vervangingsinvesteringen hardware en software			25.000	
Verduurzaming gemeentehuis (2e fase label A)			124.000	
ESX hosts tbv servers				0
Licenties Nvidia (2017)				0
Ipads nieuwe raad KN 2026				20.000
Werkplek Hardware (2016)	50.000			
I&A plan investeringen	50.000			
I&A Beveiliging BAG, bedrag nog niet bekend	0			
Overhead voorlichting, burgerpanel	15.000			
Geluidsinstallatie		0		
I&A plan investeringen		50.000		
I&A plan investeringen			50.000	
I&A plan investeringen				50.000

7.50 Risico's

Algemene uitkering gemeentefonds valt lager uit dan begroot

Wijziging in herverdelingsmaatstaven en/of bezuinigingen van het Rijk (samen trap op, samen trap af), onvoorziene aanpassing van de accresontwikkeling/uitkeringsfactor (normeringssystematiek) en activiteiten van andere vakafdelingen die invloed hebben op de basisgegevens van de algemene uitkering (bijv. overdracht van grond aan andere gemeenten of extra woningbouw).

In 2023 is de omvang van de algemene uitkering inclusief deelfonds sociaal domein € 39.230.000. De omvang van de algemene uitkering wordt bepaald door de systematiek van "samen trap op, samen trap af". Bezuinigingen van het Rijk hebben een directe invloed op de omvang van het fonds. Voor 2023 is een herverdeling van het fonds toegepast. Als gevolg van verschillende taakmutaties en de autonome groei is de uitkering ruim € 3,6 miljoen hoger dan in 2022. Voor de jaren 2024 e.v. zijn nog hogere toenames voorzien. Hoe de herverdeling van de algemene uitkering de komende jaren zal uitpakken, is nog onduidelijk. Mogelijk wordt de algemene uitkering per inwoner lager. In de berekening voor de komende jaren is met de herverdeling rekening gehouden. Vanaf 2023 wordt rekening gehouden met vanuit het rijk opgedragen taakstellingen. Daarnaast streeft het Rijk vanaf 2023 naar een stabielere omvang waarbij pieken en dalen in de omvang zo zoveel mogelijk worden

voorkomen. De komende jaren zal hier invulling over gegeven. Het resterende risico wordt ingeschat op € 200.000.

Renteschommelingen

Jaarlijks hebben we te maken met aflossing van leningen die in beginsel in aanmerking komen voor herfinanciering. Herfinanciering zit op een bedrag van ongeveer € 3.000.000 per jaar. Daarnaast nieuw aan te trekken geldleningen gelijk aan de voorgenomen investeringen. Ook gemiddeld € 3.000.000. Het renterisico wordt derhalve berekend op € 6.000.000 per jaar. Indien de rente onverhoopt zou stijgen met 1% dan is het maximale risico € 60.000.

Verslechtering kostendekkendheid van leges

Vanwege het ontbreken van kengetallen om de kostendekkendheid te kunnen berekenen onder de Omgevingswet (Ow) en Wet kwaliteitsborging (Wkb) ontstaat een risico. De kostendekkendheid moet onder de 100% blijven. Door de kengetallen onder de Ow en Wkb te monitoren de komende jaren kunnen de risico's worden beperkt.

Oninbare (incasso)vorderingen op debiteuren

Vanwege de huidige economische situatie en de vooruitzichten is de verwachting dat het risico op oninbare debiteuren zal toenemen

I & A Beveiligingskosten

De gemeente krijgt steeds vaker adviezen van de Informatie BeveiligingsDienst (IBD) op het gebied van informatiebeveiliging en AVG, de adviezen zijn vaak specifiek voor de gemeente en vertrouwelijk gericht aan de contactpersoon. Deze komen voort uit ervaringen en incidenten die hebben plaatsgevonden bij rijksoverheid en lokale overheid. Om aan de adviezen opvolging te geven moet er software vervangen of ge-upgrade worden of extra software worden aangeschaft. Ook kan het noodzakelijk zijn om externe adviseurs in te huren om de gemeente hierbij te ondersteunen. Bij noodzaak en na risico afweging kan het nodig zijn dat deze adviezen direct opgevolgd moeten worden, om zo de continuïteit van de bedrijfsvoering te kunnen waarborgen. Hierdoor kunnen beschikbare budgetten niet toereikend zijn maar worden bekostigd uit het weerstandsvermogen.

Precariobelasting niet kunnen innen

Er lopen nog twee hoger beroepsprocedures. De afloop kan bepalend zijn voor het kunnen innen van precariobelasting van een netbeheerder.

7.60 Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren

Nr.	Taakveld	Naam indicator	Jaar	Waarde (Jaarrekening 2021)	Begroot 2023	Eenheid	Bron
1.	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	2021	7,7	7,7	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
2.	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	2021	6,9	6,8	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
3.	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	2021	€ 708	€ 756	Kosten per inwoner	Eigen gegevens

4.	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	2021	9%	10%	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens
5.	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	2021	12%	14%	% van totale lasten	Eigen gegevens
35.	8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	2021	268	329	Duizend euro	CBS
36.	8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	2021	9,7	14,3	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen
37.	8. Vhrosv	Demografische druk	2021	74,5	74,5	%	CBS
38.	8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	2021	692	738	In Euro's	COELO
39.	8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	2021	789	834	In Euro's	COELO

